

EVALUACIJA EFEKATA BILINGVALNE NASTAVE

**Prof. Dr Mirko Savić
Dr Branka Radulović
Dr Milena Kresoja**

UVOD

- Obrazovanje, kao i sam obrazovni proces se može shvatiti kao višestruki konstrukt koji obuhvata mnogobrojne varijable koje mogu uticati na jedan ili na više delova obrazovnog procesa.
- S ciljem da se sazna što više varijabli koje mogu da utiču na obrazovna postignuća učenika, kao i na celokupan kognitivni razvoj deteta, rađena su brojna istraživanja.

UVOD

- Ministarstvo prosvete pokrenulo je 2000. godine nekoliko projekata koje su podržale mnoge međunarodne institucije poput Svetske banke i Saveta Evrope sa ciljem da se osavremeni opšti obrazovni sistem u zemlji.
- Projekat bilingvalne nastave je jedan od njih.
- Bilingvalna nastava podrazumeva upotrebu maternjeg jezika i makar jednog stranog jezika u procesu obrazovanja.

UVOD

○ Kako bi se zakonski regulisalo pitanje bilingvalne nastave, Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja donelo je Pravilnik o bližim uslovima za ostvarivanje dvojezične nastave u okviru kojeg specificifikuje tri uslova:

- 1. nivo ulaza učenika u dvojezičnu nastavu**
- 2. nastavni kadar (B2 C1)**
- 3. praćenje i vrednovanje kvaliteta realizacije dvojezične nastave.**

UVOD

- Značajnost projekta bilingvalnog obrazovanja se ogleda u prepoznavanju veština 21-vog veka među kojima su: kreativnost i inovativnost, kritičko mišljenje, komunikativnost i druge, kao i u ciljevima evropske jezičke politike u okviru širenja višejezičnosti i interkulturalnosti u Evropi.
- Vojvodina kao multinacionalna i multijezička sredina ima posebne interese da, kroz pozitivan uticaj na kognitivni razvoj, razvije i osećaj interkulturalnosti kod učenika.

UVOD

- Pedagoški zavod Vojvodine u saradnji sa Univerzitetom u Novom Sadu sproveo je istraživanje kojim se porede performanse učenika koji su nastavu imali na jednom jeziku (maternjem) sa učenicima koji nastavu pohađaju na više jezika.
- Za ovo istraživanje odabrani su predmeti: Priroda i društvo, Biologija na nivou obaveznog obrazovanja i Hemija na nivou gimnazijskog obrazovanja.

ZADACI ISTRAŽIVANJA

1. Ispitati zavisnost između primenjivanog oblika rada i učeničkog postignuća na testu znanja.
2. Ispitati zavisnost između pola i postignuća na testu znanja.
3. Ispitati zavisnost između uzrasta učenika i postignuća na testu znanja.
4. Ispitati zavisnost između primenjivanog oblika i kognitivnog opterećenja.
5. Ispitati zavisnost između pola i ostvarenog kognitivnog opterećenja.
6. Ispitati zavisnost između uzrasta učenika i ostvarenog kognitivnog opterećenja.

INSTRUMENTI ISTRAŽIVANJA

- Shodno zadacima istraživanja formulisani su instrumenti istraživanja.
- U ovom istraživanju su primenjeni testovi znanja koji su koncipirani za ovo istraživanje sa skalom kognitivnog opterećenja.
- Pitanja na testovima znanja odnosila su se na gradivo iz prethodnog razreda za dati nastavni predmet.

REZULTATI ISTRAŽIVANJA

○ Tri celine:

Obavezno
obrazovanje

I Dvojezično obrazovanje u okviru razredne nastave

II Dvojezično obrazovanje u okviru predmetne nastave

Srednjoškolsko
obrazovanje

III Dvojezična nastava na srednjoškolskom nivou obrazovanja

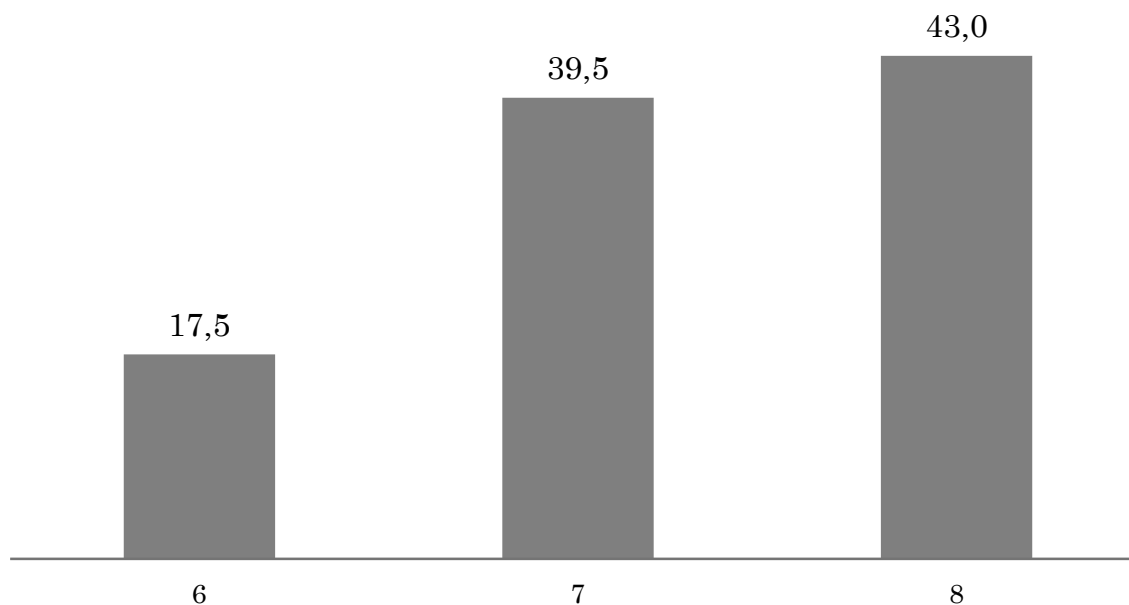
Tabela 1. Deskriptivna statistika

Obeležje	Grupa	Srednja vrednost	Standardna devijacija
Kognitivno opterećenje	Kontrolna grupa	2.03	.54
	Bilingvalna grupa	2.14	.51
Postignuće na testu znanja	Kontrolna grupa	5.83	1.62
	Bilingvalna grupa	6.34	1.71

DVOJEZIČNO OBRAZOVANJE U OKVIRU PREDMETNE NASTAVE

- Istraživanjem je obuhvaćeno 223 učenika od šestog do osmog razreda, dok je test znanja obuhvatao nastavno gradivo iz Biologije za prethodnu školsku godinu.

Grafikon 4: Struktura uzorka prema pohađanom razredu - u %

Tabela 2. Deskriptivna statistika (šesti razred)

Obeležje	Grupa	Srednja vrednost	Standardna devijacija
Kognitivno opterećenje	Kontrolna grupa	2.75	.71
	Bilingvalna grupa	3.05	.88
Postignuće na testu znanja	Kontrolna grupa	6.44	2.20
	Bilingvalna grupa	7.07	2.30

Tabela 3. Deskriptivna statistika (sedmi razred)

Obeležje	Grupa	Srednja vrednost	Standardna devijacija
Kognitivno opterećenje	Kontrolna grupa	2.68	.63
	Bilingvalna grupa	2.78	.83
Postignuće na testu znanja	Kontrolna grupa	9.83	2.62
	Bilingvalna grupa	9.55	3.30

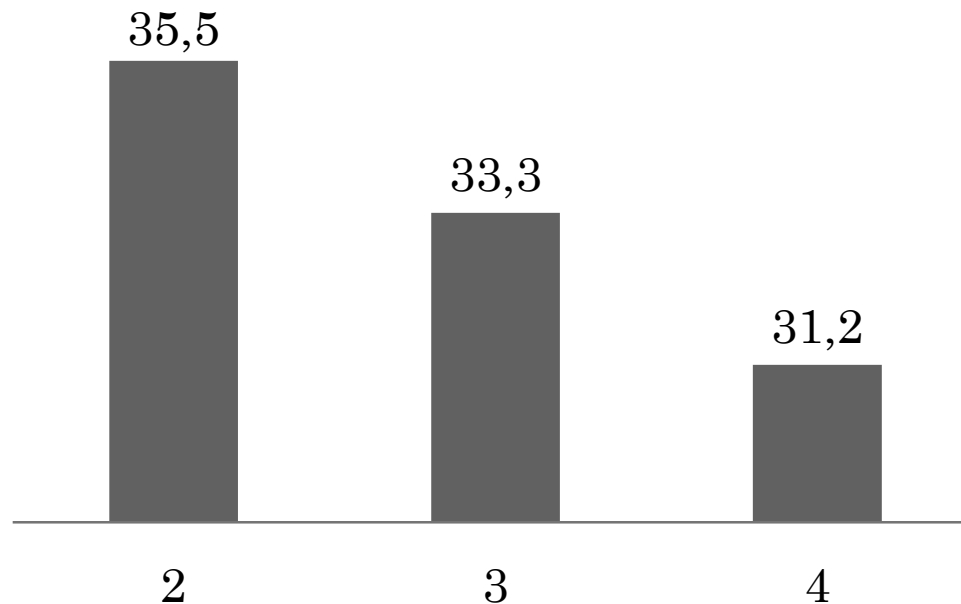
Tabela 3. Deskriptivna statistika (osmi razred)

Obeležje	Grupa	Srednja vrednost	Standardna devijacija
Kognitivno opterećenje	Kontrolna grupa	2.73	.63
	Bilingvna grupa	2.71	.45
Postignuće na testu znanja	Kontrolna grupa	9.76	3.29
	Bilingvna grupa	9.94	3.19

DVOJEZIČNA NASTAVA NA SREDNJOŠKOLSKOM NIVOU OBRAZOVANJA

- Istraživanjem je obuhvaćeno 282 učenika od drugog do četvrtog razreda, dok je test znanja obuhvatao nastavno gradivo iz Hemije za prethodnu školsku godinu.

Grafikon 7: Struktura uzorka prema razredu - u %

Tabela 4. Deskriptivna statistika (drugi razred)

Obeležje	Grupa	Srednja vrednost	Standardna devijacija
Kognitivno opterećenje	Kontrolna grupa	2.59	.56
	Bilingvna grupa	2.83	.57
Postignuće na testu znanja	Kontrolna grupa	8.78	2.93
	Bilingvna grupa	8.35	2.90

Tabela 5. Deskriptivna statistika (treći razred)

Obeležje	Grupa	Srednja vrednost	Standardna devijacija
Kognitivno opterećenje	Kontrolna grupa	3.16	.70
	Bilingvlna grupa	3.09	.61
Postignuće na testu znanja	Kontrolna grupa	6.52	2.23
	Bilingvlna grupa	7.16	1.80

Tabela 6. Deskriptivna statistika (četvrti razred)

Obeležje	Grupa	Srednja vrednost	Standardna devijacija
Kognitivno opterećenje	Kontrolna grupa	3.21	.73
	Bilingvna grupa	3.86	.57
Postignuće na testu znanja	Kontrolna grupa	8.37	2.65
	Bilingvna grupa	7.10	2.24

ZAKLJUČCI

- Na našem uzroku na nivou razredne i predmetne nastave, deskriptivnom statistikom su uočene određene razlike u postignuću učenika, u korist učenika bilingvalne grupe.
- Na nivou gimnazijskog obrazovanja dobijeni nalazi su posebno interesantni sa naučnog aspekta i zahtevaju posebnu pažnju kako bi se ustanovile varijable koje mogu da objasne rezultate.

Hvala na pažnji!

